Ч. 172 Четвер 3 (15) Серпня 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Москвофіли і їх полїтика.

(Дальше).

Вже попереду показали ми по части, як і длячого збільшала ся у нас москвофільска аґітация і в який спосіб приходили молодші москвофіли, „промисловці", до значіня, а відтак і до проводу. Належало би тут ще згадати про москвофільский рух на угорскій Руси, котрий своїм впливом сягав і до нас, і котрий так само витворив остаточно між угорскими Русинами москвофілів „промисловців"; однакож се завело би нас за далеко і длятого сю часть москвофільского руху поминаємо. Але на одну характеристичну обставину все-таки годить ся звернути увагу: маленька, бо ледви кількасот тисяч числяча часть Русинів на Угорщині змогла під взглядом москвофільства вплинути на більшу, майже три міліони числячу часть Русинів в Галичині, але галицкі Русини й доси під взглядом національним не могли вплинути на Русинів угорских. Нині стоїмо перед фактом, що угорскі Русини, не лиш відорвали ся зовсім від свого кореня але й перестали хто знає чи й не на віки, жити яко нарід. Коли немадярскі народи як: Словаки, Серби й Румуни домагають ся нині своїх прав, коли дають сьвітови бодай знати про себе, то за Русинами на Угорщині й слих пропав. Нехай нам ніхто не говорить о граничній перешкоді і не вказує на гори — на що люблять ссилати ся народовці; нехай нам ніхто не малює страха мадяризациї, по приміру москвофіли. Правда, що один і другий факт треба брати в рахубу. Але питаємо: длячого москвофільство з угорскої Руси мимо перешкод граничних сягало до нас могучим впливом? А в другім случаю: мадяризация, як і всяке винародовлюване там, де якийсь нарід зовсім иншого племени бере верх над другим, все-таки не єсть і не може бути так сильна, так страшна, як винародовлюване в тім случаю, де впливають на себе народи одного племени. Не ті причини відорвали угорску Русь від єї природного кореня, не мадяризация вбила єї. То москвофільство осягнуло, що хотїло: москвофіли вбили народну ідею, народного духа на угорскій Руси, а вбили его не в хосен якогось славянофільства, не в хосен панславізму, не в хосен Росиї, а в хосен Мадярів! Такий самий конець хотіли би й галицкі москвофіли, все одно чи сьвідомо чи несьвідомо зробити й галицким Русинам. Угорскі москвофіли лиш в теориї були москвофілами, в практиці же показали ся найбільшими приятелями Мадярів, бо чого не могли зробити самі Мадяри, то зробили за них москвофіли.

Але вернім до предмету. Росийска дипльоматия по 1866 р. не спала. Она виділа і знала, на що заносить ся; могла бодай здогадувати ся, що Австрия не так легко і не так борзо забуде Прусакам Кенїґґрец. Она знала, що відносини межи Франциєю а Прусами не найлїпші, та що в Австриї суть політики, котрі кокетують з Франциєю; а то певно знала, що на короткий час перед німецко французскою війною в 1870 р. роблено навіть заходи, щоби спільно з Франциєю виступити против Прусаків. Росия мала бачне око на Австрию і не без того, що думала упечи і свою печеню при чужім огни, отже на всякий случай форсувала аґітацию в Галичині і на Угорщині між Русинами, а рівночасно і між другими народами славяньскими в Австриї.

В сю пору припадає найбільший розріст москвофільства. Пригадуємо собі добре ті часи, коли москвофіли по цілім краю ширили тихцем вість, що ось-ось прийде Росия і забере Галичину. В сю пору ставлять ся перші головні основи до „промислу" москвофільского. Із легко понятних причин не можемо тут розказувати, як той „промисл" вів ся вже тогди на два боки, як використовувано одну сторону, а рівночасно ставлено ся до услуг і другій. В сю пору припадає і головна діяльність Ів. Наумовича, котрою він поставив собі основи до пізнїйшого свого значіня і впливу серед руской суспільности. Докладна історія і характеристика сего чоловіка кинули би безперечно ясне сьвітло на цілий рух москвофільский; нам однакож годі сим тут тепер займати ся і длятого обмежимось лиш на саму его характеристику, о скілько можемо єї подати із власних, хоч скупих, спостережень.

Наумович був чоловіком певним темпераменту, котрому не конче відповідали ані его стан духовний, ані житє на селі. Був то чоловік рухливий, предприємчивий, скорий до всїляких плянів і проектів і під сим взглядом як би сотворений на купця або якого промисловця. Дуже велика єго вражливість була з одної сторони причиною великої его амбіциї, пристрасти і завзятости, з другої — легковірности і легкодушности, а ті знов були причиною, що він дуже легко піддавав ся чужим впливам, про свою власну особу жив над стан і длятого дуже богато потребував гроший, особливо же у Відни. Несправедливо оцїняють его ті, що підносять его знанє під небеса; знанє у него було уривочне, що так скажемо, лексикальне; навіть фахові его відомости не були великі. З одної сторони здавало ся, що то чоловік дуже інтеліґентний і високо образований, з другої приходилось здвигати плечима, на его

8.

БІДНИЙ МАРКИЛЬ.

Відзначена нагородою новеля Т. Комбого.

(Переклад з французского).

(Дальше.)

В сій хвили надійшов хтось, що привів був козу старої Настки і тимчасом привязав єї на сїножати. Тереня взяла борзенько жменю соли і побігла туди так як стояла. Красному звіряти було байдуже, що она іде; трава доокола була смачна, то й головна річ була, щоби напасти ся, все одно чи там хтось іде в довгій, шовковій сукни, чи в короткій спідничині. Але коза була занадто пещена, як щоби не послухала голосу Тереиї, поступила ся кілька кроків наперед, обнюхала єї і знайшла лакітку для себе, що єї держала Тереня з витягненій руцї. Покинула вже й пасти ся, а коли вже не стало соли, то лизала ще Терени й руку аж по сам обручик. Аж ось явив ся Маркиль у воротах від обійстя.

— Я гадаю, що ти ще єї пізнаєш? — спитала его Тереня, коли він на єї голос обернув ся.

А козуля знов не питала нічого, лиш одним скоком підбігла до Маркиля, а що шнурок єї не пускав, то аж станула на задні ноги, як яке гербове звіря і так тягнула за аркан, що аж ним душила ся.

— Не дуже, не дуже! — говорив Маркиль відтручуючи єї лагідно взад а притім і гладив єї обома руками. — Видите, панно Тереню, як она мене любить? Але за кілька днів буде вас певно більше любити, як мене.

— Маркилю! — крикнув нараз ґазда і станув у власній особі у воротах. — („На то я їх пильнував цїлий день щоби не сходили ся, аби ще тепер в послїдній хвили балакали з собою? Скоро Тереня довідає ся о всім, то сего вечера не буде нічого з того" — подумав він собі) — Чи тепер пора на балакане, ти неробо? Забирай ся до хати, борзо!

— Та же я лише що прийшов домів — говорив Маркиль, коли ішов з Феликсом Пренелем через обійстє; — хотів лиш повитати ся з козулею. Називати мене зараз неробою, вам не годилось, ґаздо; я напрацював ся тяжко цїлий день.

— От дивіть ся! — відозвав ся ґазда. — Тому цапови виростають роги? Вже я їх тобі притну! Махай зараз до комірчини та убирай ся. Я тебе закличу, коли буде час іти.

Коли-б не то, що Тереня скорим кроком підходила, то був би Феликс Пренель не обійшов ся так легко з Маркилем; він бояв ся таки направду лишати їх обох разом; длятого збув ся чим скорше Маркиля і лишив собі то на другий раз, що тепер не досварив, в двоє доповнити.

— Не зле буде, коли я ще за видка піду на долину — відозвала ся Тереня, коли дігнала батька; — та й они мене чей завчасу пустять домів, бо завтра треба розвішувати шмате.

— А я маю надію, що они того не зроблять! — відповів батько. — Чей би тобі знати, що ти ще молода! Забуваєш на то, що три, чотири дївки можуть за тебе робити! То не лиш я такої гадки, але й хтось ще другий, а може не так Левку?

На ті слова обернула ся Тереня і побачила, як поза нею сьвітили ся Левкови его чорні очи. Забігла до хати, але поралась так довго, як лиш могла, то причісувала волосє, то чистила щіткою мантильку так довго аж гадала, що Левкови Тониновй не стане вже терпцю і він сам собі піде. Але батько став єї кликати, казав, що она дає довго ждати на себе і она лиш зітхнувши, вибралась зараз в дорогу.

А пачкарі уміють чекати, то й Левко стояв все ще на тім самім місци, правда, що дуже загнїваний, то треба признати.

— Які ви красні — сказав він отвираючи ворота. — Але ж бо й треба вам було часу, заким ви вистроїли ся.

Тереня не відповідала нічого і розпращала ся з батьком.

— Удавай, удавай княгиню — замуркотів собі під носом молодий мужчина; — вже я тебе навчу розуму!

Він сказав то так тихо, що Тереня не

віру в силу духів (т. зв. спіритизм) і на его містицизм. В житю суспільнім презентував ся він яко аристократ і демократ в одній особі. З одної сторони чоловік побожний, що кождої хвилї мав на устах слова сьв. Письма, був він з другої сторони мало що не атеїстом, любуючим ся в материялїстичній теориї природослїдників. Дотичні книжки виписував собі через книгарню Мілїковского. Він був не злим теоретиком, але лихим практиком, а то віддбивало ся таки на нім самім і его господарці. Коротко сказавши, була у Наумовича якась дивна двоїста натура, якась дивна мішанина темпераментів і характерів і випливаючий із того неспокій духа.

Отже около сего чоловіка стали ґрупувати ся москвофіли „промисловцї“. Не можна сказати рішучо, щоби він їх шукав; они в більшій части знаходили ся самі, бо вплив его притягав їх і робив їм надію. Наумович був вже загально звістною особою, котра через Львів і Відень сягала своїм впливом до Росиї. Люди без екзистенциї, потребуючі зарібку, але зарібку без великого труду, бо до труду були або неспосібні або не мали охоти, стали горнути ся під покров Наумовича. Він в своїй легкодушности не дивив ся на то, яких людий бере в свою опіку; з другої же сторони показались они ему потрібні, бо помагали ему заспокоювати его амбіцию, ширити его вплив і були ему за помічників. Они знаходили при нїм коли не заробок, то бодай хвилеву поміч, а він мав в них своїх прихильників і людий щирих та готових до услуг — але щирих і готових о стілько, о скілько вимагав того їх інтерес. Тим способом збирали ся около него люди молодші, практиканти старших москвофілів, нещасливі або вічні студенти, що з ріжних причин не могли наук покінчити, учителї народні, люди з вислуженої низшої шаржі войскової і т. п. — витворював ся завязок „промисловців“. Старшим москвофілам, особливо сьвященикам, імпонував Наумович своєю фактичною висшостию над ними, своєю повагою яко особа впливова у Львові і Відни, своїм артизмом; селян і міщан ловив він на свій демократизм. Тим способом розширив Наумович свій вплив на цїлу руску суспільність. Дехто приписує ему велику заслугу около розвою рускости в Галичинї. Ми не зовсім з тим годимо ся, хоч і не відмавляємо ему здібностий популяризаторских. На наш погляд найбільша его заслуга, хоч несьвідома і посередна була в тім, що він по воли чи неволи став ся осередком того боляка на рускім орґанїзмі народнім, під котрим збирала ся вся гниль. Орґанїзм народний очищував ся. Боляк той просїв ся перший раз в процесї Ольги Грабар і гниль вийшла на верх. Nomen, omen — Гнилички показали гниль.

Але молоді помічники стали поволи брати Наумовича в свої руки. Они ж були его посередниками, знали бодай в части его тайни і его гріхи; він став ся від них зависимим. Тих помічників зібрала охота вести промисл на власну руку. Почались отже всїлякі видавництва, обчислені не на фактичну потребу в рускій суспільности, не на число пренумерантів, а на „поміч“ з Росиї, о котру міг був, повинен, ба й мусів відтак старати ся Наумович. Помічники стали его вже формально використовувати. То була перша фаза москвофільского промислу — промисл *„лїтературний“*.

Минув рік 1870; Росиї в Галичинї як не було так і не було видати. Тимчасом руско-народний рух в Галичинї почав збільшати ся і своєю роботою на поли лїтературнім ставав чим раз більше небезпечний „промислови“ москвофільскому. Старші москвофіли не виступали против сего руху з цїлою безвзглядностию; они все ще торочили свое про обрядовщину і воювали против фонетики у народовців.

Тимчасом Росия вела дальше свою аґітацию в Австриї і піддержувала москвофілів в Галичинї. Сподїваючись вдяки від Прусаків за 1870 р. лагодилась она до походу на Балкан. А що справа балканьска або т. зв. всхідне питане було і есть жизненною справою для Австриї, то Росия зовсїм природно могла сподївати ся навіть чинного опору зі сторони Австриї і длятого хотїла еї шахувати внутрішними непокоями дома. Здаєсь, що крім одного може Адольфа Добряньского нїхто з москвофільских проводирів не знав о правдивих цїлях Росиї. Всї они, а вже найбільше недоварені москвофіли „промисловцї“ думали таки направду, що Росия платить так щедро за „йор“, „йори“ і „ять“, за бороди і колпаки, та за ширене ненависти до Поляків. Почались отже частїйші поїздки до Росиї за „пособіями“; їздили і старші і молодші. Почалась ривалїзация між молодшими і старшими. Молодші старали ся підкопати значінє перших і представляли їх яко людий неспосібних, без енерґії, дбаючих лиш про свій „карман“, а не про „обще-рускоє дїло“, а самі удавали найщирійших слуг Росиї. Щоби-ж дати доказ своєї щирости і вірности, а не знаючи яка правдива їх служба — бо підлим зрадникам і очайдушам, хочби й в Росиї, не казали, чого від них поправдї жадають; они були-б довідались, аж коли-б була прийшла на то пора — представляли, що Росиї грозить найбільша небезпечність від „украінофілів“ — так називали они тогди Русинів-народовців взагалї — бо „украінофільство“ то польска інтриґа; доказували, що они в Галичинї нїби то боронять Росию від Поляків і польского мятежа та від ще небезпечнїйшого „сепаратистического украінофільства“. Стали отже денунциовати руско-народний рух в Галичинї і на Українї і так посередно убили его в Росиї, на Українї, бо заходами людий, що завсїгди і всюди готові добивати ся на верх на чужих плечох, вийшов в 1876 р. указ забороняючий в Росиї видавати в рускій мові книжки і ґазети. Молодшим москвофілам „промисловцям“ удало ся дїйстно побороти старших; они зробили „пролом“ і розвинули москвофільский промисл в другім напрямі — *денунциятторскім*.

Процес Ольги Грабар в 1882 р., а пізнїйше ще лїпше упадок т. з. Заведеня або „банку крилошаньского“ показали вже промисл москвофільский в повнім розцьвітї. Але до найвисшого свого розвитку дійшов він аж під конець дуже неспокійних вісїмдесяти років і в послїдних часах. З віденьской москвофільскої аґентури вийшли „межинародні промисловцї“, котрі за добрі гроші „помагали“ Росиї против Австриї, Кобурґови (що у них аж просив ся) против Росиї, Росиї против Кобурґа і ще може комусь против Росиї. Конець увінчав дїло. Москвофільского промислу годї вже дальше розвинути.

Зберім же тепер все що доси було сказано в коротку дефініцию а покаже ся ось що: Другий тип молодших москвофілів або т. зв. *москвофіли промисловцї суть то ренеґати послїдної сорти, люди, котрі з свого ренеґатства зробили собі промисл, з котрого жиють а яко такі не перебирають в средствах, щоби той свій промисл удержати на висоті*. До сего типу належать головно давнїйші практиканти у старших москвофілів, відтак „паничі“ потомки старших аристократів, молодші „паничі“ аристократи і всякого рода

могла тих слів зачути; але она побачила, як він подивив ся на ню аж заіскреними від злости очима, а від того погляду наповнило ся еї серце якимсь зловіщим прочутєм.

— То не добре закінчить ся — подумала она собі. — Я не видержу того, щоби мене за Левка силували; таки скажу то завтра татови.

З гніву і з якогось тайного страху гнала она так борзо в село, що еї товариш ледви міг з нею разом іти і дійшли вже були до перших хат, не відозвавшись до себе анї словом.

— Тереню! — відозвав ся нараз молодий мужчина.

Она чула, як він борзо віддихає, що аж грудьми носить і станула та споглянула ему просто в очи.

— Доси кликали мене всї панною Тереню — відповіла она цїлком холодно. — Чого хочете?

Таки десь дуже близько було чути голоси, дїти сьміяли ся і бавили ся на обійстю у теслї, і то додало дівчинї відваги, бо заіскрені очи Левка не віщували якось нїчого доброго.

— Хиба аж мушу вам казати? — відповів він дрожачим від гніву голосом. — Я ще через вас вдурію!

— Ну, коли й менї треба вже конче сказати свою гадку, то скажу, що ви вже й вдуріли. — Сказавши то, пустилась дальше.

— А хто тому винен, Тересо Пренелївно? Для кого я жию так нужденно як той невільник? Для кого ночую під голим небом і лажу стежками, на котрих можна собі й вязи скрутити — а за мною як ті пси лазять слїд в слїд стражники граничні, що готові менї кождої хвилї дати кулею в лоб? Для кого то, спитайте, коли ваша ласка? Певно що не для красних очий вашого батька!

— Та й не для моїх — відповіла Тереня відважно. — Слухайте, Левку, я рада з того, що можу вам то раз на все сказати. Я вас до того не намавляла, щоби ви для мене таким способом жили, анї вас анї нїкого. Що мої тато говорять або роблять, то менї до того засї. Але то одно знаю дуже добре, і ви повинні були здогадати ся того й без мене: що я стану колись ґаздинею на хуторі в черемшинї, але ви не будете там нїколи ґаздою!

— То ще побачимо — замуркотїв молодий мужчина.

— Ну, прецї раз приходите? — відозвав ся хтось, що до них доходив. — Та-ж ти, Левку, бувало не любив опізняти ся на весїлє, а нинї лїзеш як слимак? Чи не залюбив ти ся небоже? Та й не диво, коли панна Тереса з тобою — говорив Віктор Блянке жартуючи, бо то нинї було его весїлє і він з великого щастя розпустив язик, що почав позваляти собі більше, як яло ся.

Тереня споглянула на Левка, як би его благала, але той не мав на стілько серця, щоби тамтому так відповісти, аби ему рот замкнув ся; нехай він собі толкує его спізнене як хоче!

З вікон дому, де відбувало ся весїлє, виходило таке сьвітло, що аж на улици було ся видко; попри білі заслони пересували ся темні тїни, над дверми від хати висїла груба ґірлянда, а на обійстю роїло ся від веселих людий. Як-раз заїхало кілька возів і з них позлазили кругленькі матери і молоденькі донечки. Сї послїдні, коли злазили не могли якось нїяк знайти ногами тих дощок, що їм поприставляли до воза і длятого давали ся здоймати хлопцям, сьміяли ся і для відміни були знов нїби дуже несьміливі — словом, уживали всїляких дрібних хитрощів залицянки, котрих наша прамати Ева певно не знала, але більша часть еї доньок дуже добре на них розуміє ся.

— Просимо близше! — відозвав ся Віктор Блянке. — Насамперед будемо трохи танцювати, щоби було по чім їсти, лиш нема ще всїх музиків. Марґарита, панно Тереню, есть з дружками у сьвітлици; чекає на вас, бо має вам розповісти богато тайних річий.

Коли Тереня увійшла до великої, низької комнати, в котрій горіло богато лоєвих сьвічок і крутила ся цїла гурма хороших селяньских дївчат в легеньких спідницях, зробило ся нараз тихо, хоч маком сїй. Білява молода стояла серед комнати, а рожеве еї лице під вінцем з помаранчевого цьвіту виглядало дуже миленько; дві чи три еї найбільші приятельки стояли коло неї і нахилившись головами до себе щось шептали.

— Розмавляйте дальше, не уймайте ся — відозвала ся Тереня приступаючи до них — ви десь як-раз о менї говорили?

Був то дїйстно дуже красний образ, коли було дивити ся на всї ті малї громадки, що стояли під вікнами або попід стїни, та в кутах просторої комнати; у всїх молодї личка, сьвіжі і румяні, у всїх очи споглядали неспокійно і усьміхали ся. А на середині, саме під завішеною лямпою, що їх ясно осьвічала, стояли білява Марґарита і смаглява Тереня проти себе, обі красні — а все таки зовсїм иншої краси, котру ще тим більше відзначала біла тоненька сукня молодої і тяжка, чорна шовкова сукня гордої Тереnї.

— Ми лиш говорили.... почала Марґарита трохи заклопотана — ми як-раз казали.... ну, розкажи ти їй, любко Марийко!

Марийка була то собі мала, кучерява білявка, а коли побачите кучеряву білявку, то можете заложити ся, що у неї язик як лопата.

— Ой, що ми тут не наговорили — відповіла Марийка — ми лиш заходили в голову,

люди „визшого сословія“, навіть такі, на котрих таки самі їх товариші показують майже пальцями яко на окази з маґнетичною силою, притягаючою особливо золото і золоті предмети. Отсей тип тепер верховодить.

(Конець буде.)

Перегляд політичний.

Вибори до віденьскої ради громадскої мають відбути ся в третім окрузі виборчім в днях 16 або 18 вересня. Вибори в других округах відбудуть ся посередно по сих, так що до кінця вересня буде переведена ціла акция виборча.

З Болгариї наспіла нині досить сенсацийна, але ще не потверджена вість, що в Софії сконцентровано 70.000 войска. Щоби то мало значити, годі знати, але коли-б та вість була правдива, то можна би припускати, що в Болгариї лагодить ся знову якась несподіванка. Після вістий, які одержали віденьскі ґазети, мала появити ся в Софії заходами висщих офицірів „Ґазета войскова“, в котрій сказано, що князеви і краєви грозить небезпечність і що треба здушити русофільску партию. Урядово же доносять, що в Болгариї спокій і що князь принимав вчера депутацию, котра їздила до Петербурга, а перед тим ще розмавляв майже цілу годину з митрополитом Климентием.

Новинки.

Львів дня 14 серпня 1895.

— **Іменованя.** Міністерство торговлї іменувало д-ра Івана Рутковского, практикантом концептовим ц. к. Дирекциї почт і телеґрафів для Галичини.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила на засїданю з дня 9 серпня с. р.: 1) Затвердити вибір д-ра Йосифа Вайсштайна на представителя мойсеєвої релїґії до ц. к. окружної Ради шкільної в Тернополи; 2) визначити на другого представителя учительства до ц. к. окружної Ради шкільної в Лїску Йосифа Хухлю управителя 5-клясової школи в Лїску; 3) перемінити від 1 вересня 1895 р. отсї одноклясові школи на двіклясові: в Ольшинах, Туринці, Старім селї, Дзїбулках, Романївці і в Задрости.

— **Учителями народних шкіл** іменувала ц.к. краєва Рада шкільна на засїданю з дня 9. с. м.: Стан. Сливиньского старшим учителем 5-клясової школи в Судовій Вишни, Сару Фляйшман молодшою учителькою тої-ж школи, Мих. Дзюгалу учителем в Малнові, Ів. Сидоровича в Хоросници, Петра Будзиньского старшим учителем 5-клясової школи в Судовій Вишни, Ів. Вихованця управителем 2-клясової школи в Вовчинци, Андр. Болехівского управителем 2-клясової школи в Розвадові, Алекс. Демянчука учителем в Острівци, Богум. Гостинка старшим учителем 6-клясової школи мужеской в Перемишли, Ів. Середу і Петра Липака старшими учителями 4-клясової школи в Стоянові, Кар. Ґотфріда управителем, Врон. Ґурку старшим учителем і Ольгу Трандівну молод. учит. 4-клас. школи в Роздолі, Володисл. Пироцкого учит. в Полтві, кс. Стан. Соколовского римо-кат. катихитом в женьскій школї видїл. в Тернополи, Брон. Терликовского старшим учителем 4-кляс. школи в Янові, Павла Худерского управителем 2-клясової школи в Глїбові, Ант. Потуратівну управит. 2-кляс. школи в Янчинї, Ванду Кисїлевску учит. в Брошневі, Павл. Кловневску в Тустановичах, Леоп. Бородїя учителем в Ковици, Ник. Блищака в Оровім, Фридр. Запоточну учителькою в Селисках, Теоктиста Горняткевича управ. 2-клясової школи в Потиличи, Ром. Куровского управ. 2-кляс. школи в Чернїєві, Евг. Филипівну молодшою учит. тої школи, Йос. Дївину управит. 2-клясової школи в Личківцях, Людм. Франковску молодшою учит. 5-кляс. школи в Гусятинї, Жигм. Новицкого учит. в Жабинцях, Алекс. Видрака в Мечищеві, Льва Гродецкого в Гутиску, Алойс. Горецкого в Гнилицях, Ів. Крижака управ. 2-клясової школи в Глещаві, Ант. Чеховского управ. 2 клясової школи в Білім камени, Ант. Кадика управ. такої-ж школи в Ляцку, Салом. Марковску молодшою учит. 5-клясової школи в Сїняві, Фел. Калиньского управ. 2-клясової школи в Дублянах, Тад. Підляшецкого управителем такої-ж школи в Підкамени, Тита Солецкого учителем в Любли, Леокадию Солецку учителькою в Виспі, Рудольфа Вернера молодшим учителем 5-кл. школи в Борщеві, Ам. Старакївну молод. учителькою 3 кл. школи в Зубри, Болесл. Кулиньского учителем в Вовківцях, Вас. Романова в Хоросни старім, Ант. Роттера управителем 3-кл. школи в Зубри, Альб. Пшепилиньского управителем школи ім. сьв. Мартина у Львові, Володисл. Монсо управителем школи ім. сьв. Софії у Львові, Фр. Гарашкевича і Ом. Левицкого учителями при школї ім. сьв. Анни у Львові, Ант. Павенцкого, Сам. Френкля, Винк. Валашкевича учителями школи ім. Чацкого у Львові, Ґуст. Кубика і Леонарда Леґа учителями при школї ім. Конарского у Львові, Кар. Станиславского учителем при школї Міцкевича у Львові, Март. Фридля і Володисл. Ґопсевича учителями при школї ім. Мариї Магдалини у Львові, Ад. Завирского і Льва Зелиньского уч. шк. ім сьв. Мартина у Львові, Кар. Моняка і Фавст. Урбаньского уч. шк. ім. Пирамовича у Львові, Фр. Вишневского уч. в Довгій Войнилівскій, Йос. Шималу старшим а Стеф. Ярмуха молодшим учителем 5-кл. шк. мужеской в Раві Рускій, Мих. Шніцера старшим уч. в Мостах Великих, Нат. Шеманьску в Глухові і Тад. Завадского управителем 2-кл. школи в Джурові.

— **Громи** в послїдних днях стали причиною огнїв в многих місцевостях. І так в Дуклбах, бобрецкого повіта, знищив огонь від грому одно господарство; шкода 1000 зр. в половинї обезпечена. В Лопатинї під Бродами огонь від грому зробив незначну шкоду. В Цецовій, золочівского повіта, згоріли 4 загороди; шкода 2000 зр. в половинї обезпечена; в тім случаю убив грім 23-лїтну дочку одного господаря. В Пушкарях, бучацкого повіта, грім спалив стодолу зі збіжем; шкода 3000 зр. обезпечена. В Ксьондзиках під Пониквою, брідского повіта, згоріли від грому 4 загороди; шкода 2000 зр. в половинї обезпечена. Подібні случаї були в Котові, добромильского повіта, в Єленковатім, повіта стрийского і в кількох місцевостях західної Галичини.

— **Новий уряд почтовий** війде в житє з днем 16 жовтня с. р. в Домажирі коло Городка для громад і обшарів двірских: Домажир, Ямільна, Шенталь і Жорниска та громади Зелів.

— **Зміна властителя.** Село Пробабин, в городеньскім повітї, купив від дотеперішного властителя Шулима Найберґера, ґр. Витовт Воляньский.

— **Їдовиті гриби.** Сими днями померло від їдовитих грибів кількоро людий в двох місцевостях скалятского повіта, а то в Раштівцях і в Товстім. В Раштівцях померла селянка Йосифа Совецка, а в Товстім вимерла цїла родина Стригів, зложена з четверо людий.

— **З Станїславівщини** пишуть нам: Дня 22 липня їхав до села Павелча різник кошерний Баль, щоби там викупити куплену худобу. По дорозї напало на него трех селян: Михайло Домарах, Данило Калиховский і Проць Білих та стали его без нїякої причини бити. Они називали себе радними того села і кричали: „Убиймо жида!“ І хто знає що то було би стало ся, коли-б не надійшли два селяни з Вільчичанки та не випросили его. Справа скінчить ся перед станїславівским судом.

— **В Сполучених Державах** північної Америки — як пише американьска „Свобода“ — в остатнім часї поправило ся для робітників. Часи безробітя вже переминули. Фабричні комини вже майже всюди димлять ся і робучі руки працюють від рана до вечера; так само декуда, хоч ще не всюда, йде робота без настанку по копальнях вугля. Невдовзї розпічне ся робота коло нового величезного моста, котрий получить Ню-Йорк з Джерзі-Сіті і буде кошгувати пятьдесять мілїонів долярів.

Телеґрами.

Петербург 14 серпня. Цар надав амбаса дорови в Парижи Моренгаймови з нагоди его 50-лїтного ювилею служебового ордер Володимира І. кляси і висказав подяку за заслугу около удержаня мира.

Білград 14 серпня. Розійшлась тут чутка, що ґен. Іґнатєв має бути іменований российским комісарем для Болгариї.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

чому найлїпший гуляка і найкрасша дївчина дають так довго ждати на себе.

— Найкрасша дївчина? Та же ти тут була Марийко! — сказала Тереня сьміючись.

— Я? Ба, коби то мій був хутор в черемшинї, тогди би я може й була найкрасша — відповіла Марийка і зітхнула; — нинї такі вже часи, що молоді хлопцї шукають не так молодої як її віна.

— От таке саме сказала я лише що й Левкови Топинови, і тому ми опізнили ся — відповіла Тереня спокійно.

Відтак здоймила з себе капелюх і мантилю, поправила собі перед зеркалом волосє і сїла собі, така на око поважна і холодна як звичайно.

Нехай собі дипломати говорять, що хотять, але таки проста дорога найлїпша. Сим коротким але отвертим заявленєм замкнула Тереня всїх роти; всї зрозуміли, що она дала Левкови гарбуза, а декотрі молоді дївчата, що потайком подивляли пачкарского героя, дякували їй за то в своїм серци, що їм вернула его назад. Але що-до розуму, то був з Тереней таки справдїшний Пренель. Єї батько мав між иншими одну засаду, котру й она уважала за мудру, а котрої держала ся несьвідомо, бо она підходила під єї скритий характер: „Не треба запускати ся в причини, коли можна обійти ся без того“ — так говорив Феликс Пренель. Отже Тереня не допустила до нїякої поговірки, бо не подала нїякої причини, длячого Левко Топин не мав у неї щастя. „Не можна снувати коли нема пряжі“.

— Ходи, щось тобі тепер скажу — відозвала ся Марґарита і взяла свою приятельку на бік — розкажу тобі, що ми тут говорили, саме коли ти увійшла. Впрочім я рада і того, що Левко домовив вже з тобою молитви. А поправдї сказавши, я гадаю що він і Отченашу добре не знає, той пачкариско! З него не був би добрий чоловік для тебе, Тереню; ви занадто подібні до себе!

— Я і він? — відозвала ся Тереня і стала цїла червона.

— Я хотїла тим лиш сказати, що він такий небезпечний як бочівка пороху, а з тебе також не ягнятко! Не у гнїв тобі то сказавши; але менї всї тим докоряють, що я занадто лагідна, і певно, що я не повинна така бути, лиш Віктор не хоче о тім нїчого й знати. Отже видиш, ми всї думали, що з Левка і з тебе буде пара, бо твій батько его любить, і о тім то ми говорили, коли ти отворила двері. Але ти зробила якесь таке поважне лице і в своїй чорній сукни виглядала-сь так понуро, що ми тебе таки направду настрашили ся.

— Жаль менї того — відповіла Тереня — але менї сьвіт не милий.

— Добре, отже слухай дальше! Ти прецї знаєш мою бабуню? Нїхто так не знає ся на снах, нїхто не уміє так ворожити, як она; а може хоч кого таки добре тим настрашити. Та й красні тайни она знає. Она научила мене тої штуки, як молода може видїти очи тих чоловіків, що суджені єї приятелькам, коли замкне очи, доки ще у неї вінець на голові!

— То якась небезпечна тайна — сказала на то Тереня сьміючись.

— Тим гірше! Але я їх таки видїла! Для Марийки они синї. Хиба-ж то не дивно, а она все каже, що любить лиш чорняві.

— Коли так каже, то видко, що вибрала собі білявого.

Нїхто не загляне так молодій дївчинї в душу як єї приятелька!

(Дальше буде)

І Н С Е Р А Т И.

Знаменитий солодкий

гірский виноград

найлішший столовий мішаний 2·50 найлішший мушкателевий лиш 3 кр. за 5-кільовий кошик почтовий франко до кождої стациї почтової за побранем почтовим, або попередним надісланем гроший. Початок пересилки 15 серпня.

Олекс. Адамович

властитель шкілкі щепів винних і винниці в Neusatz an der Donau (Угорщина). 69

Увага. Інтересовані дістають на желане катальоґ моеі шкілки маючиї більше як 650 родів шляхотних американьских і шляхотних винних щепів.

Готель Вікторія

Львів ул. Гетманьска

Комнати з постелию від 80 кр. на добу і більше.

Реставрация в тім самім готелю у власнім заряді. Пиво лиш пільзненьске поручає ласкавим взглядам

І. Войсе 13

властитель готелю реставрациї.

Знана **фабрика машин** шукає здібних заступників під користними условіями. Оферти під **Хороший заробок** приймає бюро дневників і оголошень 68

Пльона, Львів.

Бюро оголошень і дневників

приймає

оголошення

до всїх дневників

по цїнах оригінальних.

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплетні уряджения для стаен і обор.

На жадане висилаемо катальоґи.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновійше патентоване начине кухонне з вні ґальванічно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всїх більших торговлях залїза.

С. Нельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентіляторы. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилае ся катальоґи.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.